

Skjernøyposten

— ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME —

NR. 2

VÅREN 1990

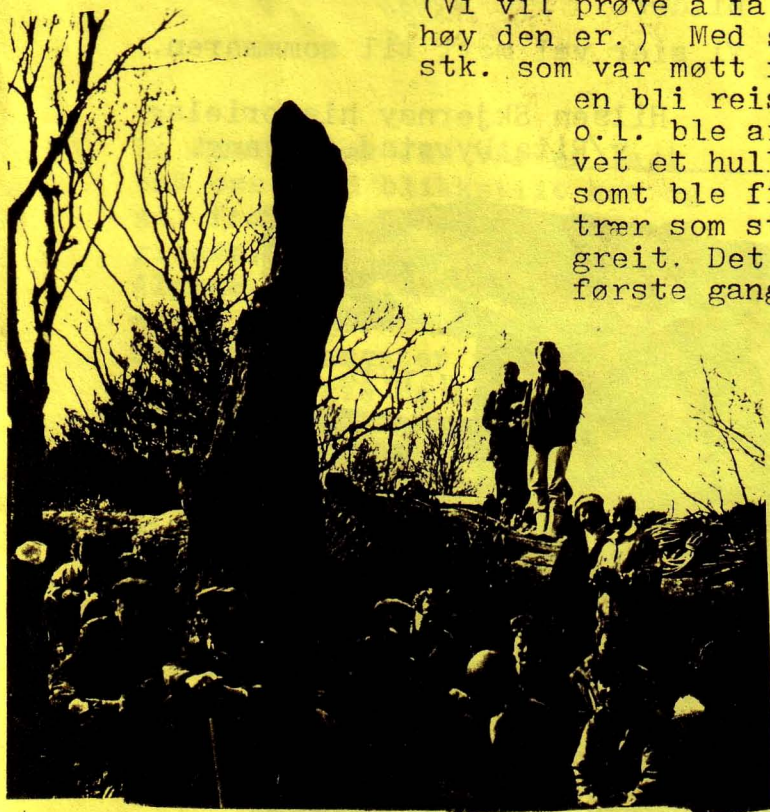
22. ÅRG.

MERKESTEINEN GJENREIST

Lørdag 21. april må en vel også si ble en merkedag for Skjernøy Historielag. Da ble merkesteinen på Dyrstad gjenreist.

Steinen som har ligget nede lenge, hvor lenge vet vi ikke, men ingen nålevende kan huske den stod oppreist. Tidligere lå den skrått innover en fjellnabb, så steinen har sidd langsomt ned for så å bli liggende helt flatt. Steinen har en høyde på ? m.

(Vi vil prøve å få til en gjettekonkurranse hvor høy den er.) Med stort og smått var det ca. 30 stk. som var møtt fram for å være med og se steinen bli reist, så med taljer, stokker, tauverk o.l. ble arbeidet gjort. Først ble det gravet et hull i jorda hvor steinen ble langsomt ble firt ned i, og ved hjelp av noen trær som stod i nærheten gikk det ganske greit. Det var nok adskillig vanskeligere første gangen den ble reist.

Som bildet viser er steinen praktfull å se på, bildet er tatt fra østsiden og viser en del av gjengen som var med - personene er vanskelig å gjenkjenne. Eiketreet på bildet bak steinen ble også fjernet så steinen kommer noe tydeligere fram.

Nå står så steinen der, inn mot en lav fjellskrent med sine bokstaver og tegn, og ikke

minst sin hemmelighet, for plasseringen er veldig uvanlig etter våre begreper, men kanskje ikke for 100 - 200 år siden. Den er plassert i kanten av en myr som tidligere var en tjønn som ble kalt Danmarkstjønna og litt syd-vest for denne var det et oppdyrket jorde som har steingjerde rundt. Alt tilhører eiendommen til Kristian Ånensen. Det er litt vanskelig for en ukjent å finne fram, men nå er steinen noe tydeligere da den ruver litt mot himmelen. Det går en sti som begynner ved den gamle grushola i den store svingen på Sundsveien (rett over husene på Dyrstad). Når en så kommer til dette jordet, må en så gå nordover mot Skanesheia (mot sjøen). Da vil en sannsynligvis få merkesteinen på høyre side. Det vil bli lagt en ny sti som sannsynligvis vil begynne på toppen av bakken som fører inn til Torvmyra, og den vil bli kortere og lettere å finne fram.

Det var fint vær denne lørdags formiddag. Arbeidet med å bære inn utstyr og reisingen av steinen tok ca. to timer. Etterpå hadde vi rast med medbrakt mat og kaffe.

SKJERNØY HISTORIELAG SKRIVER:

Eldre fotografier fra Skjernøy var pinsen 1987 utstilt på Skjernøy grendehus. Utstillingen ble godt besøkt, men mange fikk ikke se alle de flotte fotografiene. Flere har spurt om vi kan sette opp utstillingen på nytt.

Søndag 1. juli åpner vi døra på Dyrstad skolemuseum, hvor ca. 300 fotografier fra Skjernøy i eldre tid vil være utstilt.

Vi åpner døra kl. 15.00. Det vil være et arrangement for hele familien. Det skal foregå lotteri, støvlekasting med premier, tippekonkurranse og brussalg. Kaffe og mat medtas.

Men for at flest mulig skal få se bildene, vil vi ha åpent alle søndager i juli + søndag 26. aug. da Skjernøymarsjen går av stabelen. Åpningstidene vil den

8. 15. 22. og 29. juli være fra kl. 16.00 til kl. 19.00.

Medlemmer i historielaget vil da være tilstede og fortelle det de kan, og selge kaffe, brus og vafler til de som ønsker det.

Vi håper riktig mange vil finne veien til Dyrstad skolemuseum. Kanskje finner du foto av deg selv som du aldri før har sett. Så til slutt; har du bilder liggende som du tror har historisk verdi, så ta kontakt med historielaget, vi vil gjerne ha flere bilder.

Vi sier vel møtt til sommeren.

Hilsen Skjernøy historielag
v/Rita Dyrstad Solvang.

SKJERNØYPOSTEN

- ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME -

Redaktør: Sigurd Aalvik
Tlf. 043-68611

I redaksjonen: Håkon Karlsen,
Georg Walvick og Norvald
Jenssen.

Adr.: Skjernøy, 4500 Mandal.

Postgirokonto: 0802 5425368

Kontakt i USA:

Mrs. Elinor Kristiansen,
853 - 58 st.,
Brooklyn N.Y. 11220.

Abonnementspris pr. år kr. 30.-
USA \$ 5.-

litt fiskeprat

En fantastisk fin vår er lagt bak oss, med blikkstilt hav og sol fra klar himmel i lange perioder. Et utrolig fiskevær. Alrede i april viste makrellen seg i drivgarna og 1. mai ble det tatt fangster fra 1000-1500 kg. av Trygve og Arnt Otto Anensen, Dyrstad, ca 40 sjømil av land. Men nå, i slutten av mai, er fangstene blitt betydelig mindre. Nordavinden har stått ute på Revet, mens det har vært fint her inne ved land. Prøsen til fisker var i mai ca. kr. 15 pr. kg. Det var også en del sei og lyr å få på garn, kanskje 200 kg. på natta på 40 - 50 garn.

Det er også bra med torsk til stede på de gamle fiskeplassene i leidene. Flere har fått storfangst av fine 2-3 kilos torsk på pilk og sjørligle, om morgenen. Men husk, stå opp med sola om morgenen. Vær tidlig ute, da er alltid fisken villigst til å bite. En kan ikke vente storfangst når en kommer tøffende langt ut på formiddagen.

Det var også bra med reker ute på Revet, med det fine været, med ukefangster på 1000- 2000 kg. Men reken var for små i dypa inne ved land, så disse feltene er fredet til 5. juni.

Ålefisket er også i gang, men med små fangster. All grastanga som ålen holdt seg i er borte. Algen tok den for to år siden og den er ikke kommet tilbake.

Inne på buktene går ålrusene fulle av sandkrabber. Den har øket kolosalt i antall og det er ikke skjeldent at en får to pøser av dem i en eneste ruseende. Det er blitt flere og flere av den for hvert år etter algeoppblomstringa som tok all grastanga.

Laksefisket begynner 1. juni, med kilenot. Maneter, store som suppetalerkner, og laksefiskernes store plage, er alrede kommet inn til kysten i store mengder.

Vi ønsker fiskerne lykke til med sommerens fiske. Men husk å stå opp før hanen galer, da biter fisken best.-----

STOR KAKEUTLODNING

holdes i kapellhagen fredag 15. juni kl. 17.30.

Ca. 50 kaker blir loddet ut. Det blir salg av ny-grillede pølser, nystekte vafler, kaffe, brus osv. Det blir sang av Vågsbygd Sangkamerater.

Inntektene går til å sluttfinansiere de nye stolene i kapellet. Vel møtt til både fastboende og sommergjester, til en hyggelig ettermiddag i kapellhagen.

Av virksomheten på kapellet var det en møteuke i begynnelsen av mars ved Magne Kjetså. Videre har Ungdomsgruppa stelt i stand rekefest. -- Utlodningen, til inntekt for kapellet, var også i år med rekordutbytte. Kanskje var det rekord av gevinster og kaker også, som ble loddet ut. Takk til komiteen som står for arbeidet med å samle inn så mange gevinster. For barna er det som vanlig fiskedam som er populært. Vårfesten var i år 6. april. Oppvartingen der stod mannfolka for. -- Det har vært holdt to dugnader. La oss først nevne at rekken med grantrær langs gjerdet mot nord er blitt fjer-

net i år. Det var Reidar Jenssen som stod for dette arbeidet. Trærne var kjempesvære og den største var hele 37 m. Disse trærne var rundt 60 år gamle. Dugnaden var for å rydde opp litt etter trærne og rette opp gjerdet som var blitt lagt ned. Det står igjen noen kjempesvære stubber, så det ble bestemt at det skulle plantes hekk mellom stubbene og gjerdet. Denne plantingen og noe maling ble gjort på en dugnad senere. Søndag 17. juni blir det båttur til Landøy. Og fredag 6. juli blir det fiske- tur.

EN HILSEN FRA BROOKLYN.

8th Avenue i Brooklyn het en gang Lapskaus Boulevard, for det var mest bare norske immigranter som bodde der i nabolaget. De fleste forretninger og restauranter var norske. I den tiden var det fire norske bakerier, nå har vi kun ett, nemlig Olsen's. Så er her fem andre norske forretninger igjen.

Bare de to siste årene har 8th Ave. fra 40 st. til 60 st. og området her blitt en ny Chinatown med over tyve tusen kinesere. Den tredje største Chinatown i New York City.

Kineserne tror at 8-tallet bringer lykke og at alle blir rike hvis de bor på 8th Ave. eller i nabolaget. De kjøper alle forretningene og husene som er til salgs. Flere familier bor i en leilighet, for de trenger bare et sted å sove, for de fleste går tidlig på jobb og kommer sent hjem. Tror de fleste spiser på restaurant, for der er det alltid stapp fullt.

Her masse restauranter og de fleste har stekte kyllinger, ender og mye annet rart stekt kjøtt som henger i vinduene på utstilling. Kan ikke si at jeg har

lyst på noe av det som henger der. Det verste med fiskeforretningene er at det lukter fisk lang vei. Det blir ille når sommervarmen kommer. Uff, da. Det er ingen bråk med dem og de holder seg mest for seg selv, for de fleste kan ikke snakke engelsk.

I 59 St. kirken har vi nettopp feiret 10-års jubileum for den kinesiske avdeling. Det er en liten flokk som har en iherdig kinesisk kvinne som har begynt dette arbeidet. Så nå har vi tre avdelinger, norsk, engelsk og kinesisk.

Her er enda en masse norske omkring. De har bare flyttet litt lengere ut i byen. Kiler og jeg bor rett i Chinatown.

Hilsen Elinor.

Vi minner Rosnesfolk - og de som føler tilknytning til Rosnes - om at vi satser på en gårdstur i år også. Så prøv og sett av nærmeste godværsdag omkring 15. juli. Vel møtt.

Stjernøens Opphugningskompagnie 1804-1914

Basert på et intervju med German Gabrielsen på N.Farestad, februar 1989.

Innledningsvis forteller German om et mindre fartøy, "Breslano", som drev som havarist inn på Hille, og ble funnet av hans far, Johan Gabrielsen, sammen med Karl Willumsen og en los fra Kleven.

De fikk hånd om vraket som de senere hugget opp. I min barndom hang "Breslanos" navnebrett på sjøbuveggen til Theodor Tørresen, men skal nå være blitt stjålet. Opphugningskompaniet besto av folk fra Ytre- og Nedre Farestad, Rosnes, samt Theodor Olsen fra Valvik. Deres bankforbindelse var Mandals Sparebank og kasserer var Hans Hansen fra Ytre Farestad.

Formålet med opphugningskompaniet var oppkjøp og riving av gamle seilskuter som på den tiden var på vei bort fra verdenshavene, og ble erstattet av dampskip. Etter oppriving ble treverk, kopper og løst utstyr solgt på auksjon. Skutene ble mest kjøpt i Vestfoldsdistriktene. Det var Hermann Syvertsen og Hans Hansen fra Ytre Farestad som sto for besiktigelse og oppkjøp av skutene. Det ble betalt fra 7-9000 kroner pr skute. De var heldige med alle kjøp med unntak av "Grete", hvor boltene som forbinder spantene til kjølsvinet var byttet ut med jernbolter. Og salg av kopper som var i skutene var en stor inntektspost ved rivingen.

De som deltok tjente en rimelig god daglønn. Men den store gullfuglen mistet de ved rivingen av den siste skuten, "Paulus", like før første Verdenskrig, sommeren 1914. Den ble innkjøpt fullt sjøklar med proviant og utstyr ombord, og kunne ha innbragt en formue ved salg da krigen brøt ut.

German nevner at i alt 8 skuter ble kjøpt opp, samt et mindre trefartøy "Diplom", med dampmaskin. "Diploms" bysse finnes nå på Mandals Sjøfartsmuseum. Den første skuten het "Bjørnetrå". Han nevner også "Holmenkollen", "Nova Scotia", og før nevnte "Grete" og "Paulus". Han minnes at en slepebåt, "Storegut", slepte skutene inn og når de kom til Kopperholmene, blåste "Storegut" med dampfløyten mens de på skuten sendte opp raketter.

Skutene ble først fortøyd i Ankerodden i de fortøyningsfestene som ennå finnes der. Festene var fra før satt opp av havnevesnet, og det kostet kr 2 å fortøye et fartøy i dem. Germans far, Johan, sto for demontering av riggen og mastene. På Ankerodden ble den løpende riggen demontert og alt løst bragt i land for salg. Baflasten ble også lempet ut og rester etter den kan ennå ses ute i sjøen utenfor Arnfinn Syvertsens hus.

Så ble skutene tauet over til Stangodden for videre riving. Mastene, som kunne være både av tre og av jern, ble sprengt med dynamitt slik at de falt innover land. Dekks- og hudplanker ble demontert ned til vannlinjen. Bunnseksjonen ble så tauet vekk for landsetting og oppriving. Bukseringen foregikk med rosjekter, og det må ha vært et slit.

Bunnen til den først innkjøpte skuten "Bjørnetrå", ble dradd opp i Laubukta på innsiden av Bernodden. German husker ennå at de brukte dobbel talje over veien og med feste oppe ved Jørgensens hus. De øvrige skutebunnene ble dradd opp på Va i Ystevåa, der hvor Olav Kristiansen nå har hytte. I min barndom sto ennå restene etter et gangspill der ute.

Når auksjonene ble publisert var det Kristen Willumsen som var auksjonarius. Kobberhud og -bolter, jern, rigg og seil ble solgt til en skraphandler Nilsen fra Kristiansand S. Planker ble solgt til brygger, hus, fjøs og sjøboder. Bryggene langs Mandalselva var dengang ofte laget av skipsplanker herfra. Det samme var tilfelle med bryggene på Skjernøy. Karl Willumsen på Nedre Farestad fikk hele sitt reisverk til hus og fjøs fra skutene.

Min far, Kristen Karlsen og Harry Hansen, som begge var møbelsnekkere, kjøpte teakmaterialer som de senere laget møbler av. Folk kjøpte husgeråd, skaper, dører og møbler. Salongmøblene i mitt barndomshjem kom fra en av skutene.

I sjøbodene hadde fiskerne blokker og tauverk, seilmaker- og skipsverktøy husker jeg fra min barndom. Treverk som ikke kunne anvendes ble solgt som ved. Prisen for en sjektelast var kr 2,-. Tidsepoken med Stjernøens Opphugningskompanie satte sine preg på Farestadvåa. Det var første gang i nyere tid at så mange av befolkningen samarbeidet om et næringslivstiltak.

Min mor fortalte at de i hennes tid fikk lov til å leke ombord i skutene når de kom, og at de stekte pannekaker i byssa. Guttene prøvde motet med klatring i riggen. Hennes jevnaldrende, Tonning Gundersen, var første mann som lå på maven på mastetoppen.

Men det var nok ingen lek med buksering, opptrekking og riving med sag, spett og slegge. German husker en søndag med nord vest kuling mens de satt og spiste at folk kom og ropte at en skute som lå fortøyd ved Stangodden hadde slitt fortøyningene og var i drift. Den havnet på Austerodden, og så var det til å slite med å få buksert den tilbake igjen. Han minnes også at hans far under rivingen trakk på en løs planke og falt ned i lasterommet. Han slo seg så mye at doktor Roscher ble hentet og han ble sengeliggende lenge etterpå.

Begivenhetene i forbindelse med opphuggingene var nok mange for folk her, men de tok en brå slutt. De ble overskygget av noen langt større da 1. verdenskrig brøt ut i 1914.

Karl K. Kristiansen

Opphugnings Compani paa Stjernø

Fotograf Hans

Folkene skal være fra venstre, men hvis navnene er kommet galt vil vi gjerne bli gjort oppmerksom på det. Harry Hansen, Paulus Kristiansen, Bernhard Gundersen, Kristian Salvesen, Johan Gabrielsen, Hermann Syvertsen, Ole Kristiansen Berge, (Røsteinen) Theodor Valvik. Sittene foran: Torvald Gundersen og Kristen Wilhemsen.

ÅRSMØTE I SKJERNØY VEL

Skjernøy Vel har avholdt sitt årsmøte på Grendehuset på Farestad.

Årsrapporten bar preg av god aktivitet på mange områder. 17. mai - arrangementet er et av de store arrangementer som vel-forreningen arrangerer. Det er svært populært både for fastboende og også for ganske mange hyttefolk og andre med tilknytning til Skjernøy.

Idrettskomiteen står for avvikling av Skjernøy-marsjen, Norges sydligste registrerte turmarsj. Selv om turmarsjer ser ut til å avta i popularitet, var oppslutningen god.

Barnehagekomiteen driver et dagtilbud for de aller yngste på Grendehuset. Ellers har det vært avviklet eldretur, vi har tatt diverse møter, forskjellige forbindelser.

For kort tid siden ble det arrangert møte i forbindelse med høringsutkastet til den nye kommuneplanen for Mandal. Utkastet betyr, dersom det går gjennom, store begrensninger på den videre utvikling på Skjernøy. Det var stort fremmøte og "stemningen" stod i taket.

Skjernøy Vel forsøker hvert år ved innsamlinger og andre aktiviteter å finansiere et lyspunkt, og denne gangen er det satt opp i Valvik.

Styret for kommende periode er følgende:

Formann:	Evert Knutsen
Kasserer:	Unni Liseth
	Clarence Kristiansen
	Svein Berge
	Tønnes Berge
	Ester Vågsvoll
	Even Christensen

Grendehuskomite:	Tønnes Berge
	Torvald Abrahamsen
	Aase Bornøy

Idrettskomite:	Torstein Dyrstad
	Terje Jørgensen
	Torbjørn Hansen

Barnehagekomite:	Gerd Hansen
	Anne Karin Jenssen
	Björg Greipsland

Revisor:	Norvald Jenssen
----------	-----------------

Styret

«Kompaniet Seeberg's krigsrapport 1940

11. april.

Jeg overtok kompaniet kl. 03³⁰ etter kaptein Aakhus. Kompaniets ordre var: Forsvar Evjemoen mot flyangrep. Busstransport sydover til Evjemoen.

Fant stilling i Listeinsfjeld mot flyangrep. Lasting av tog, biler og busser — depotene måtte flyttes nordover til divisjonen.

Ca. kl. 10⁰⁰: Flyangrep i flere bølger med mitraljører og bomber. Ildkamp. Vi skjøt ned 2 fly.

Evjemoen bombet. Etablissementet i brann. Kjellere og gjenstående hus undersøkt etter sårede.

Ca. kl. 11³⁰: Nye flyangrep med mitraljører og bomber.

På ordre fra major Damm fjernet vi oss «straks» fra «brennende ammunisjonsmagasin» — «minst 1½—2 km fra Evjemoen.»

Ca. kl. 15⁰⁰ var kompaniet igjen samlet på Evjemoen til fortsatt forsvar og flytning av det som var igjen av depotene.

Om aftenen: 3. tropp vakt ved Hornes jernbanebru, 2. tropp ved Evje bru — begge for-

3.

— hos fru Aakhus, som vi skylder megen takk for elskverdighet, hjelp og mot.

14. april.

Våpenstilstand til

15. april kl. 03³⁰.

Kompaniet ble organisert i troppspatruljer som skulde operere hver for seg i åssidene. Avbrutt av «Innstilling av krigerske handlinger» og avlevering av ammunisjon.

16. april.

Marsj til Evjemoen. Avlevering av våpen.

Kompaniets utstyr var: Noen maskingevær, gevær, pistoler og den ammunisjon vi bar. Forøvrig: Ikke tren, ikke sanitetsutstyr. Intet.

Ingen ble drept. Noen få ble lett såret. Noen få fikk lettere shellshock.

beredt til sprengning. 1. tropp og «hjulryttertroppen» i Folkets Hus på Evje som reserve. Vi fikk mat og ammunisjon der. Noen få hjemsendt p. g. a. ødelagte nerver.

12. april.

Kl. 10⁰⁰: Ordre om å forsvare Evjemoen forsterket med 3 kompanier fra major Tollersruds bataljon. Rykket til sydenden av Evjemoen.

3. tropp ved Hornes jernbanebru. De øvrige tropper under kommando av nestkommanderende, premierløytnant Martens fikk teigen: Hovedvegen og området vest for elven, syd for Hornes jernbanestasjon. Sperring skulde forberedes. Ingen forsterkninger kom.

En bergkanon på bil ankom. Fikk ildområde: Hovedvegen syd Hornes. Fiendtlige fly — men ingen ildkamp. Ordre mottatt: Gå tilbake, nord for Evje. I løpet av ettermiddagen ble kompaniet samlet på Byglandsfjord og lå i Ungdomshuset om natten. Flere ble hjemsendt p. g. a. ødelagte nerver.

13. april.

Fikk ordre om å marsjere til Bygland — hvor vi fikk ordre om å ta kvarter i kirken. Vi innkvarterte oss i de øverste låver i bygden

Postboks 678, Oslo. - 7. mai 1945.

Til

stridende

21051, Mauritz Thorkildsen

På krigens siste dag vil jeg takke deg for din deltagelse i krigens første dager.

Du ble skutt på og ble bombet, og du deltok i kompaniets ildgivning. Du var frivillig og rede til å ofre alt for fedrelandet.

La andre prate. Du sloss. Det teller mere enn alt annet.

Vår krigsrapport står på neste side.

Sinn S. Seeberg

din kompanisjef under krigen.

Angående barnesangene må vi nok stå over denne gangen p.g.a. plassmangel. Men vi kommer tilbake senere.

Vi kom til å si at det var bare ett vers på Ro, ro til Fiske -

skjær. Men nå har vi fått tilsendt ett til og det lyder som følger;
Ro, ro til Fiskeskjær,
Hva slags fisker får vi der?
Laksen feit og flyhdra brei
Torsken grå og silda små
∴ Og ålen stor og lang som så ∴

9. APRIL 1940 - 9. APRIL 1990.

Det er altså gått 50 år siden hin minneverdige april dag i 1940. Da-
gen ble markert over hele landet, og her i kommunen ved de forskjel-
lige minnesmerker over de falne i de 5 krigsårene. Også på Skjernøy
var det samling ved minnestøtten, 9. april kl. 18.00. Ca. 50 personer
hadde møtt fram. Evert Knutsen, som er reserveoffiser i heimevernet,
la ned krans og holdt følgende tale:

"Noen måtte dø for at vi skulle leve" står det på minnestøtten. På
Skjernøy fikk man fra første dag av kjenne krigens gru og redsler.
Alrede på krigens første dag falt det første offer for en brutal inn-
trenger. Skjernøyfolk deltok på svært mange fronter gjennom hele
krigen. Mange av øyas befolkning deltok som sjøfolk og seilte i kon-
voy på de fleste verdenshav. Flere fikk også føle det umenneskelige
ved å sitte i de tyske konsentrasjonsleire.

To fikk aldri se Skjernøy igjen. Trygve Kristensen falt på Odderøya
9. april 1940, Norvald Jenssen krigsforliste mellom Gibraltar og
England 21. desember 1941.

De ofret livet for Norges frihet.

Vi vil i dag på 50 årsdagen for en av de mørkeste dager i landets
historie, minnes med takk og ærbødighet disse to ved å legge ned
denne kransen.

La oss møte den nye tid med et åpent sinn, men med et godt feste i
historien.

Evert Knutsen.

SOMMEREN PÅ FARESTAD OMKRING 1910 - 12.

I sommerferien var min søster og jeg ofte hos onkel Andreas og tante
Olevine i Kniben. Vi hadde mistet mor, og far var ofte ute på kurs i
ferien, og så fikk vi komme til det stedet og menneskene som vi var
så glade i. Jeg har i en annen anledning skrevet min livshistorie og
vil gjerne fortelle hva jeg skrev om menneskene i Kniben. Hos dem var
det så langt fra sykdom og død.

Andreas og Olevine hadde to søstre en del eldre enn oss og de var ik-
ke alltid hjemme. Familien bodde i et lite hvitt hus like nedenfor
den smale gårdsveien og bare noen meter fra sjøen. Det var som å kom-
me til himmelen for oss to morløse barn. Det var som det alltid var
sol, både inne og ute. Det var så stille inne og luften var som met-
tet av godhet; og der var en lys Gudstro i det huset. Onkel og tante
hadde så godt et smil og snakket så rolig og vennlig. Da jeg i senere
år leste Gabriel Scotts bok "Markus" syntes jeg at onkel Andreas var
så lik ham. Onkel var sønn av en los som fikk sølvpokal av kong Oscar.
Han reddet et mannskap på en seilskute, da ingen andre våget å gå ut
i stormen.

Vi fikk gode venner og lekekamerater (Arnfinn er fremdeles min gode
venn). Vi badet og hoppet i høyet og var også med og bar det hjem
på ryggen, fra Myran. Og så samlet vi små krabber, reker og kuring
og kokte dem i barkegryta som fiskerne barket garna i. En stor begiv-
enhet nå vi fikk låne Lira, som var medbrakt av en sjømann, antage-
lig fra Amerika. Vi sveivet forsiktig og det var som et under å høre
når papirrullen med alle de små åpningene laget tonene. (Lira er nå
skjenket til museet i Mandal).

En gang reddet tante meg da jeg falt utfor brygga. Våre ferier på
Farestad var så langt fra sykdom og død og jeg har stadig minner som
lever i meg. ----

Om sommeren bodde familien i kjelleren til daglig. Det var et rom

til s. 11

Trekningssliste

Skjærmy menighets orgelfond.

1. Bredt duk 1/6 servietter
2. Lite rødrukt teppe
3. Dukketing og dukke
4. Strikket babysett i hvitt
5. 6 par hvite kopper 7. asjetter
6. Høststrikket genser
7. 2 hvite pyntepotter
8. Høstpute med dukke
9. Babysett i hvitt og gult
10. Liten fotball
11. Salt og pepper oppbakt og lysstake
12. Skopuss-bett
13. Høstputt med brikke
14. Liten lastebil + baller
15. Silbuvanter og skjerf
16. Gul soltopp
17. Brett med dukke kopper
18. Juleting
19. "Forendringsspakke" Inga Hagen, D.
20. Rosa haket karin m/kur

Grethe Jakobsen, Hø. band

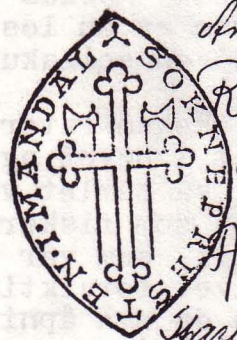
- Familien Trygve Olsen, Maudal
 Erling Knutsen, Skjærmybund
 Nina og Cathrine Wilhelmsen, Faustad
 Oddung Svindbergskov, Holm
 Skjellang og Egil Jacobsen, Rosnes
 Signy og Thar Amfem Lyngstsen, H.
 Tobias Møll, Snik
 Johnny Thommesen, Kristiansand
 Marit Handal, y. Faustad
 Edil Christensen, Kallvik
 Thar og John Kristiansen, y. Faustad
 Liv Onsager, y. Faustad
 Edith Gundersen, Berge
 Agnes Gundersen, Berge
 Daghild og Erling Pedersen, Maudal
 Symone Karlsen, Rosnes
 Edith Gundersen, Berge

Inga Hagen, Dyrstad

Ritt trekning

25/5-90

Atvid Braadland

Spandamken Pluss for 31/12.89 34404.63

Spandamken Sol p. 31/12-89 kr 64704.01

innkommet på bokens kr. 3750,- som er satt inn på konto i Spandamken Pluss, Kallvik og Kallmark Spandamken.

Vi takket hver enkelt for hjelp og støtte!

Hilken Ruth Dyrstad og Ellen Hørstad.

Sommeren på Farestad - fra s. 9.

med steinmur og kjølig, og der var grue og bakerovn. Tante stekte hver 14. dag mange brød, som luktet så godt. Ved siden av grua lå der en stor stabel flatbrød. Der var også separator og smørkinne som vi fikk sveive. I det ene hjørnet av stengulvet var det en brønn med kaldt, deilig vann. Fat med surmelk med fløte på stod på hyller under taket. I neste hjørne stod spisebordet, og døren i nærheten stod alltid åpen når det var godt vær. Når vi spiste stod et stort fat med fløtemelk på bordet. Alle tok skjeen opp i samme bolle, og spiste sammen med det grove brødet eller flatbrød. Som pålegg bruktes gjerne "møssmør". Før måltidet foldet vi hendene og sa; Gud velsigne maten.

Bjarne Valvik.

SMÅNYTT FRA ØYA

17. mai ble feiret på tradisjonelt vis her på øya, i et strålende maivær, med tur rundt øya. Og da vi kom til Farestad var det ca. 300 med i toget. Her samlet vi oss ved kapellet, hvor Torstein Dyrstad la ned blomster ved minnesmerket over de to fra øya som falt under krigen. Han minte oss om at det var 50 år siden krigen begynte, og at vi måtte være på vakt og ikke glemme det som hente den gangen. Så var det gudstjeneste, med kaffe og kaker etterpå. Mens barna strevde med idrettsleker, skytekonkurranse og sekkehopping, konkurrerte noen av de voksne på seilbrett, kledd i overlevingsdrakter. Den fine dagen ble avsluttet med premieutdeling i kapellet. -----

Lørdag 5. mai hadde Historielaget en befaring på Rosnes. Det var for å se på gamle jordkjellere, som det er 4 stk. av som fremdeles er godt bevart. Videre er det rester etter en kjune (korntørker) eller badstue. -- Så er det rester etter de gamle husene som brant i ca. 1733. Det fortelles at ingen mannfolk var hjemme den dagen. De hadde et oppdrag på sjøen. Det er i allefall påvist 3 hus og de stod i en tett klynge, så de var et godt bytte for brannen. De husene som ble bygd opp igjen ble plassert nærmere sjøen, nettopp

for at i tilfelle brann, var det enklere å få fatt i vann. En låve, som skal ha tilhørt et hus som brant den gang, står igjen i dag og eies av Harry Wathne. Både låven og høyløa er stokkebygd, men det meste av kledningen og taket er skiftet.

Vi hadde kaffepause ved denne løa før turen gikk, over nesten gjengrodde stier, ned Hellesdalen, til sjøen ved Nodeberge, hvor den siste av jordkjellerne ligger. Alle disse er mesterlig bygget, med et fint steinarbeide. På veien ned til Hellesdalen passerte vi den store steinen (Speilura) hvor sølv- og verdigjenstander ble gjemt hvis en fikk besøk av sjørøvere/pirater. Åpningen til ura er senere blitt stengt, da barn mye brukte å leke der. Turen gikk videre over nesten gjengrodde jorder og myrer til Bårdsbekken. Været den ettermiddagen var helt fint og solen skinte fra høy himmel. En alle tiders tur.

Rosnes var et av de første stedene på øya med fast bosetning. --

Som nevnt i begynnelsen av avisen kunne det være morro å gjette hvor høy "Navnesteinen" på Dyrstad er. Den ble målt helt nøyaktig under reisingen. Vi vil oppfordre folk til å ta turen inn til stedet og ta en titt, og

melde fra til oss, så blir det kanskje en liten overaskelse for den som er nærmest. OBS. det kan ikke nytte å måle, da en del av steinen er under jorden.-----

Henny Kristensen døde den 15/4, 79 år gammel. Henny var kona til Trygve Kristensen, som falt på Odderøya i 1940. Hun har bodd på Mandals Sykehjem i lengere tid, etter hun ble syk. Vi lyser fred over hennes minne.-----

Fire jenter holdt loppemarked, nå i vår, til inntekt for SOS - barnebyer. Det var Anette Syrdahl, Ida Kristiansen, Beathe Syvertsen og Kari Wathne. De holdt til utenfor butikken og foruten "lopper" solgte de nystekte vafler, saft og kaffe. Resultatet ble hele 800 kr. - Fint gjort jenter.--

Det har vært boret etter vann i stor stil på Y. Farestad nå i vår. Hele 7 stykker, i tillegg til de 7 som hadde borehuller fra før. Alle har fått vann og vi håper at kvaliteten også er bra.-----

Vi gratulerer Jorun og Even Christensen med ei jente den 9/4.--- Likeså gratulerer vi Hilde og Trygve Anensen, Dyrstad med ei jente den 15/5.-----

Det var barnedåp på kapellet 1/4. Foreldre; Reidun (f. Berge) og Halfdan Gjentoft. Barnets navn; Erlend.-----

Videre var det barnedåp den 16/4. Foreldre; Karin og Sigurd Dyrstad. Barnets navn; Anne Gro.-----

Og endelig var det barnedåp den 6/5. Foreldre; Jorun og Even Christensen, Valvik. Barnets navn; Marina. Vi gratulerer barn og foreldre hjerteligst.-----

Det var i år 3 konfirmanter fra øya, nemlig; Ingrid Jenssen, Mona Jenssen og Bernt Kristiansen, alle Nedre Farestad. Vi gratulerer og ønsker lykke til videre i livet.-----

Det var bare en russ fra øya i år. Det var Norun Walvick, Dyrstad, som var rød russ. vi gratulerer.-----

Etter hva vi hører, vil det bli litt av en "bryllupsboom" på Skjernøya i sommer.-

Først ute var Arnt Otto Anensen, Dyrstad, som giftet seg med Lillian Toft, Holum, den 26/5.- Vielsen foregikk på kapellet.

De bosetter seg i Mandal nå, men har planer om å bygge på øya.

Vi gratulerer hjerteligst.-----

Vi kommer tilbake til de øvrige, etterhvert som de avgir sitt ja.-

Kuling og regn fortsatte i mars. Men våren presset på og første uka i april kan en vel si det var 'bjørkesprett'. Det var temmelig kjølig, men fra omkring den 20. april fikk vi en varm og fin periode, fram til omkring 12. mai. Alt grodde og blomstret noe enormt, så det skulle tegne til et bra fruktår. Alt ute i naturen ligger ca. 3 uker foran normalt, og siloslotten (for dem som driver med det) er alt unnagjort - i mai måned. Vi fikk det kjølig igjen i siste halvdel av mai og nå, de første dagene av juni. Men vi håper på sol og varme, når sommeren kommer for alvor. -

Og med dette runder vi av for denne gang og ønsker alle Skjernøypostens lesere en riktig god, ekte Sørlandssommer.-----